

دښاد عومەر کاکي:

تاراوگه پښتانهوې بهرچاوي ئهدهبي ئيمه دا نه بووه

گفتوگوي: نارام سديق

دښاد عومەر کاکي

دښاد عومەر کاکي ،شاعیر له (1961) له هه له بجه له دايك بووه و سالی (1978) چووته شاخ وله سالی (1985) هوه به کاری روژنامه وانیه وه سهرقاله و له سالی (1995) به ره و نه وروپا به ریکه وتوو و له نه لمانیا گیر ساوه ته وه شاعیر نه گهر چی تاهه نووکه یه ک دیوانی چاپکراوی هیه ، به لام شیعره کانی له زوریک له بلا و کراوه کانی ناوڅو دهره وهی کوردستان بلا و کراوه ته وه ، له دواين سهر دانیدا بو کوردستان هم دیمانیه مان له گه لدا سازدا:

*** نه گهر بگه رینه وه بو سهرتا ، چوڼ به شیعیر ده ست پیکردو یه کم ده ست پیکردنت چوڼ بو؟**

- / ئیمه مالمان له هه له بجه بوو گوړانی نه مریش لای خه لکی نه و ناوچه یه پیگه ی تایبه تی هه بوو وله زوریک له ماله کاماندا شیعره کانی هه بوون و گاریگه رییان له سهر هه بوو ، هه روه ها پیشتیش نه حمه دم وختار جاف یش که شیعره کانی ده ماو دم ده گپراهه وه ، هه روه ها شاعیره کلاسیکیه کانی وه ک (نالی و مه حوی) که شیره کانیان له سهر زاری خه لکی هه له بجه بووه با پیریشم که نه ده ب دو ست بووه . نه مانه هه مووی بونه هو کارو کاریگه رییان له سهر من هه بوو ، هه روه ها کتیبخانه یه به زور له شاعیره کو نه کان و نه ده ب و رو شنیری ناشنا بووین . هه ربویه نه وانه کاریگه ربوون به نه وهی به شیعیر ده ست پیکرد ، به لام دواتر تیکه لی روژنامه وانی بووم .

*** له مرودا هه ندیک له شاعیران شیعیر نو سین به پیشه ده زانن و بریار له سهر نو سینی شیعیر ده دن له کاتیکدا لای هه ندی**

شاعیری تر به پیچه وانه وه و ئیلهام سهرچاوهی نو سینی شیعیره لای تو کامیانه؟

- پیم وایه هه موو شاعیری به پیی روانین و ئی حساسی جیا وازه بو شیعیر ، ئیمه ده بی نه وه بزاین شیعیر له قالب و چوار چیوه ناگیری ، شیعیر پانتاییه کی گهره ی خه یالی هه یه و که نه وانه ش سهر به ستی ده داته ئینسان بو شیعیر نو سین ، ئیتر

هه موو جوړه ليكده وه و كړنه وه د هرگای نوې بۇ چوونه ناو دنيای شيعر په وايه . لای من شيعر له سهره تاي شيعر
نوسینما زیاتر گوزارشت بوو له حاله ته ناو هکيه کانی خوځ و نه و شتانه بوون که پرسيار بوون ، هه روه ها له گه ل نه وه د شيعر
لای من پرسيار بووه ، به لام و ه لام دانه وه بووه .

هه موو شاعیري ديه وي نه زمونه کانی ژيانی بنوسينه وه سهره تاي منیش نوسينه وه د وچرکه ساتانه بوو ، به لام
هه ميشه ويستومه بهر له نوسینی نه و شيعرانه جهنگيک بهر پاييت ، يان زورجار بهر پايبووه تان شتيکی نوې بکه م
ويتوانم له ربي نه و جهنگه وه دهمويست بهوشه گوزارشتی نوې وفورمی نوې بدهمه شيعر ، هه روه ها دروستکردنی
وينه ش لای من زورگرنگ بوو ، که دهمويست وينه ی جوړاو جوړ بدمه خوینه . واته لای من کارکردن له شيعر هم کرداری
زمان بوو که خوینه رايبکيشی بوخویندنه وه . هم کرداری وينه ش بوو که ده چنه روچه وه ناسه واری تايهت لای
خوینه به جي ديلي .

نه گه ر من له سر شيعر بدويم نه و کاتيکی زوری ده وي ، به لام شيعر قولاييه که و پانتاييه کی زور گه وری هه يه
که ده کريت بهر ده و ام ليی بدوين ، به لام بو من شيعر بهر ده و ام پشکينه و هه ميشه به شویند اچونه و هه موو روژ و سات
وچرکه يه که وينه ی نویتره بوژيان و تيروانين ورامان و پرسيار و وه لای تره بوژيان .

* پيم وايه شيعر هه لگری ناسکيه کانی ژيانه و ، به لام تيکه لکردنی هه لسه فه زمانی هه لسه فه به شيعر ناسکی شيعر
که ده کاته وه ، پيم وايه ده بی فیکرو هه لسه فه تيکه لی ناسکی شيعر کريت ، پيم وايه شيعر فیکری تيدايه نه و فیکره ی
زورينه ی خوینه رتيدده گن . رات له سر نه مه چيه ؟

- هه موو جوړيکی شيعر جه ما وری خو ی هه يه ، به لام خوینه ريکيش هه يه به دوا ی شيعری قورس و پرله دال و مه دلول
دا ده گريت و پيخوشه مانا قوله کان و پرسياره قوله کانی ژيان له و شيعر دا بينيت هه . به ختیاره لی به و پييه ی که خو ی
روشنيریکی جدی و نوسه ريکه زور سه و دا سه ری مه عرفيه يه ، بويه ره نگدانه وه ی فیکرو هه لسه فه به ته وای
له شيعر کانیدا دياره ، هه لبه ته به ختیار شيعری ناسکيشی هه يه ، پيم وايه نه وانه ش شيعرن ، چونکه شيعر ماليکه
هه موو شتی به هه لسه فه شه وه تيدا جيی ده بيت هه .

له کونيشدا لای (پيره ميړد) له و ديړه سادانه ی خویدا هه لسه فه و مانای قول هه يه ، يان لای (بيکه س) که له شيعره
نيشتيمانيه کانیدا ره نگدانه وه ی هه بووه ، هه روه ها لای (گوران) وچه ندين شاعیري تريش
شيعر تاکه ژانره که مه و دای بهر فراوانی هه يه و گوزارشتيکی بی سنوره و شيعر ده يه وي هه موو لايه نه کانی ژيان
بگريته وه

* پاش نه وه ی نزيکه ی چاره که سه ده که يه که شاعيرانمان به ولاتانی نه وروپا و نه مريکا و دا بلا و بونه ته وه ، به لام
پيموايه تائيستا شتيک نيه ناوی شيعری تاراوگه بيت ، تو هوکاري نه مه بو چی ده گيريت هه ، له کاتيکدا زوربه ی
وولاتانی دنيا خاوه نی نه ده بی تاراوگه ؟

- گه لی ئيمه له هه موو بواره کانی تر دا له پاش گه لانی تره و بېن له م بواره ش هيچی و امان نيه و ناتوانين به چهند ده قيک
، يان چهند ناميلکه شيعری بلي ن خاوه نی نه ده بی تاراوگه ين . ئيمه گه ليکين زور تازه به تاراوگه بووين نه و تاراوگه يه ش
هيشتا له ده قه ی شيعری و بهر هه مه کانی تر دا ره نگدانه وه ی بهرچاوی نی يه . هه روه ها ئيمه نوسه رو شاعیري زور که ممان
له تاراوگه و نه وانه شی له وي ن هينده . دوورن له يه کتری ، يان نه و هنده ی خه ريکی کارکردن نه و هنده سه رقالی کاری
روشنيری نيه نه مانه و ده يان هوکاره تر که هه موويان بووه ته هو ی دروسته بوونی نه مه نه ده به ، به لام پيم وايه له بيست
داها توو دا نه م جوړه نه ده بش لای ئيمه بيت هه بوون .

* ده مه وي له دوا پرسيار دا بپرسم نه زمونی شيعری شاعيره لاهه کان چون هه لده سه نگيني ؟

- شاعيره لاهه کان خاوه نی تايه تمه ندی و ريچکه ی نوئی شيعر بن (بيگومان هه موويان نا) بويه من به پيچه وانه ی زور
له شاعیرانی تره وه زور گه شبنيم به نه زمونی نه م شاعيره لاهه ی نه مړ و هه ست ده که م زور به جيدي ناگاداره شيعری

كوردى وشياعر نوڧى ولاتانى دراوسى وجيهانيش ،كه ئەمانه هه مووى لايه نى پۆزه تيفى شيعرى لوانن.بۆيه ده كرى
به هه موومان يارمه تى و ده ستگيرۆيه ئەولوانه بكهين كه تازه دڧنه مه يدانه كه وه بۆئه وهى خزمه ت به وان وشياعرى كوردى
بكهين.